

Norges Handikapforbund Sørvest

Årsmelding 2013

1. januar – 31. desember 2013

Innledning

Norges Handikapforbund Sørvest (NHF Sørvest) ble dannet ved sammenslåing av NHF Hordaland og NHF Rogaland i 2004 og hadde per 31. Desember 2013 2378 medlemmer inkludert sidemedlemmer, fordelt på 15 lokallag og 15 landsforeningslag og direkte medlemmer.

NHF Sørvest har ansvar for interessepolitisk arbeid, lokallagsstøtte og medlemservice i Hordaland og Rogaland. Organisasjonsleddet ledes av regionstyret valgt av årsmøtet som avholdes hvert 2 år med delegater fra kommunelagene og landsforeningene i regionen. Regionstyret er regionens øverste politiske myndighet og leder arbeidet i tråd med NHFs prinsipper, styringsdokumenter og virksomhetsplan. Nåværende regionstyre ble valgt på årsmøtet 20. april 2013. Regionens Handlingsplan for 2013-2015 ble vedtatt av det samme årsmøtet og reflekterer 2011 landsmøtets prioriteringer.

Interessepolitisk var regionen i 2013 bl.a. ansvarlig for å fullføre kartleggingen av tilgjengeligheten for funksjonshemmede i grunnskolen i Hordaland, veiledning til lokallagene, medlemmer, fagmiljø og kommuner og en paneldebatt med kandidatene til Stortingsvalget i Hordaland om rehabilitering, universell utforming og Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA).

Lokallagsstøtten bestod bl.a. i bistand til å komme inn som formål på bingo, utsending av medlemslister, innkallinger til medlemsmøter og turer og en del til regnskap. Regionkontoret får også mange henvendelser fra medlemmer og ikke-medlemmer med spørsmål om råd og veiledning om alt fra bilsaker, Brukerstyrt Personlig Assistanse, reiser, samferdsel, parkering i borettslag og på kjøpesentre til avvik i spesialisthelsetjenesten, for å nevne de hyppigste. En del henvendelser blir videresendt til Byombudet i Bergen, Pasient og Brukerombudene i de to fylkene, ressurspersoner i organisasjonen, mens andre blir besvart eller håndtert av regionkontoret ut fra ressursituasjonen og medlemskap i NHF.

Regionstyret har arbeidslederansvar for regionkontorets personale som er ansatt i sentraladministrasjonen.

Driftstilskuddet fra Sentralstyret utgjorde kun 78.000,- i 2013 og regionen pådro seg et underskudd på 149.712,- hovedsakelig PGA en kraftig reduksjon i bingoinntektene. For unngå fortsatt underskudd i årene som kommer måtte Regionstyret derfor foreta en permanent nedbemanning fra 2.25 til 1.5 stillinger på regionkontoret ved årets slutt.

Flere av lagene har imidlertid tatt inn over seg Forbundets og regionens svekkede økonomi og har over flere år bidratt med til dels store beløp, både til å finansiere en prosjektstilling ved Regionkontoret i 2013 og til Funkisdagen.

To lag, NHF Fusa og NHF Sotra ble formelt lagt ned i året som gikk og medlemmene overført til henholdsvis NHF Os og NHF Bergen.

Lokallagene

Per 31. desember 2013 hadde regionen 2378 medlemmer, hvorav 1972 hovedmedlemmer, 181 husstandsmedlemmer, 2 studentmedlemmer, 29 juniormedlemmer og 194 sidemedlemmer, fordelt på 15 lokallag, 15 landsforeninger og direktemedlemmer i de to fylkene.

Aktivitetsnivået i lagene varierer enormt, fra så godt som ingenting til interessepolitikk, medlemsservice og likemannsarbeid på svært høyt nivå. Landsforeningene er naturlig nok og med rette i større grad opptatt av medlemservice, diagnoserettet interessepolitikk og rehabilitering enn tilgjengelighets og diskrimineringsarbeid. Medlemservice som turer og tilstelninger avhenger i stor grad av lagenes økonomi og om det har midler fra bingoformål eller ei, med enkelte unntak. Medlemsmøter, turer, kurs og i enkelte tilfeller inntektsbringende tiltak har generelt stor appell og bidrar til godt medlemsmiljø.

PGA tilnærmet intet aktivitetsnivå og i samråd med tillitsvalgte lokalt la regionstyret mot slutten av året ned NHF Fusa og NHF Sotra og overførte medlemmene til henholdsvis NHF Os og NHF Bergen.

Fortegnelse over lokallag og medlemmer

	31.12.13	31.12.11	31.12.10	31.12.09	31.12.08	31.12.07	31.12.06	31.12.05
Direkte medlemmer	52	55	55	66	69	121	103	117
NHF Sandnes	66	83	86	77	87	91	80	93
NHF Stavanger	83	93	93	85	92	92	97	102
NHF Hå	54	60	57	57	62	68	74	77
NHF Klepp & Time	36	34	36	35	42	39	41	44
NHF Karmøy	113	117	114	105	108	108	111	122
NHF Nord-Rogaland	50	59	62	60	67	74	84	89
LARS Rogaland	92	95	99	94	98	101	97	96
LFS Rogaland	29	34	46	36	33	30	59	67
Rogaland Poliolog	99	99	99	98	92	92	90	100
LFN Rogaland	52	50	46	53	70	81	82	95
ALF Rogaland	28	44	43	39	21	21	20	39
HBF Rogaland	113	121	120	123	148	178	178	177
LKB Rogaland	75	74	66	70	75	80	85	91
NHFU Sørvest	30	29	27	20	73	123	146	108
NHF Bergen	270	283	277	267	312	323	336	422
LARS Hordaland	180	180	190	182	195	180	159	166
LKB Hordaland	136	134	129	120	134	148	154	180
LFS Hordaland	87	81	95	90	101	104	153	150
NHF Bømlo	17	17	18	19	19	20	19	22
NHF Stord	42	37	36	36	36	37	37	41
NHF Ulvik	17	15	17	14	19	23	31	39
NHF Voss	40	44	51	51	57	63	63	60
NHF Fusa	0 ⁱ	15	17	20	23	24	27	33
NHF Os	43	35	33	33	38	43	42	47
NHF Sotra	0 ⁱⁱ	9	8	8	8	8	6	7
NHF Meland	28	25	23	23	23	22	22	23
NHF Øygarden	70	78	105	97	104	130	143	112
Hordaland Poliolog	177	187	189	188	199	209	215	220
HBF Hordaland	160	134	130	103	93	110	113	105
LFN Hordaland	67	95	97	87	92	105	114	136
ALF Hordaland	38	44	50	55	45	38	44	40
LFA Hordaland	33	27	25	15	17	20	20	24

Oversikt over ledere av lokallagene per 31.12.2013

ⁱ 14 medlemmer overført til NHF Os.

ⁱⁱ 9 medlemmer overført til NHF Bergen.

Hordaland

ALF Hordaland,	Fred Gunnar Eide
LFA Hordaland,	Gisle Hagenes
HBF Hordaland,	Jørgen Titlestad
Hordaland Poliolag,	Ingvald Bastesen
LARS Hordaland,	Marius Loftheim
LFN Hordaland,	Regionkontoret
LFS Hordaland,	Hans Henrik Tøsdal
LKB Hordaland,	Tina Liadal Herrevold
NHF Bergen,	Astrid Haugstad Tangerås
NHF Bømlo	Elsa Ingunn Kvarven
NHF Meland,	Anne-Berit Kolås
NHF Øygarden	
NHF Voss,	Torstein Sausjord
NHF Ulvik,	Bjørg Ulvik
NHF Stord,	Heine Nysæther
NHF Os,	Maria Christine Dressel

Rogaland

ALF Rogaland,	Regionkontoret
HBF Rogaland,	Mette Mæland Aske
Rogaland Poliolag,	Kjell Inge Bringedal
LARS Rogaland,	Geir Inge Sivertsen
LFN Rogaland,	Regionkontoret
LFS Rogaland,	Regionkontoret
LKB Rogaland,	Inger Marie Tjøstheim
NHF Hå,	Kristian Bore
NHF Karmøy,	Kjell Inge Bringedal
NHF Klepp og Time,	Sissel Løchen
NHF Nord-Rogaland,	Åse Kallevik
NHF Sandnes,	Per Langeland
NHF Stavanger,	Anne Marie Auestad
NHFU Sørvest,	Guri Anne Egge

Kontaktpersonen

LFA Rogaland,	Jorunn Svanevik
Kvinnherad,	Nils Magne Kloster
Sola kommune,	Per Åge Øglænd
Randaberg kommune,	Tone Edvardsen

Regionstyret

Regionstyret leder regionens arbeid, og er ansvarlig overfor årsmøtet. Årsmøtet i NHF Sørvest ble avholdt 20. april og valgte følgende regionstyre;

Regionleder

Anne-Berit Kolås, valgt for 4 år

Fosseskarvegen 73, 5918 Frekhaug

Telefon 56 17 08 06/908 90 731 E-post: kokolaas@online.no

Nestleder

Kjell Inge Bringedal, 2013-2015

Stemmemyr 12, 5542 Karmøy

Telefon 52 22 80 86/909 17 522 E-post: kbrin@haugnett.no

Styremedlem

Tore Eugen Hansen, 2013 -2015

Holbergstien 68, 5918 Frekhaug

Telefon: 56 17 80 70/464 18 280 E-post: tore-eugen@hotmail.com

Styremedlem

Harald Nordheim, 2013 - 2015

Kuhnlevegen 103, 5209 Os

Telefon: 56 30 04 45 E-post: madress@online.no

Styremedlem

Christine Søliland, valgt for 4 år

Nærbøgata 8, 4365 Nærbø

Telefon: 915 20 506 E-post: csoiland@lyse.net

1.varamedlem

Anette Jæger, valgt for 2 år

Fjordbrisvegen 8, 4050 Sola

Telefon 926 87 411/51 32 54 10 E-post: anette.jaeger@addenergy.no

2.varamedlem

Aksel Låstad, valgt for 2 år

Frammigarden, 5285 Bruvik

Telefon: 901 89 528/56 39 19 43 E-post: aksla119@online.no

Guri Anne Egge (NHFU Sørvest)

Lyshovden 88, 5148 Fyllingsdalen

Telefon: 900 16 202 E-post: gurianne@hotmail.com

Regionstyret er regionens øverste beslutningsorgan og ansvarlig overfor årsmøtet. Styret har ansvar for det interessepolitiske arbeidet i regionen og å koordinere arbeidet i lokale ledd. De skal også bistå lokallagene og ha ansvaret for regionskontoret.

Regionstyret skal arbeide innenfor NHFs formål, og er bl.a. ansvarlig for det interessepolitiske arbeidet på grunnlag av prinsippprogram, strategi og virksomhetsplaner (§ 14-1).

Regionstyret avholdt 6 møter, inkludert styrebrev og behandlet 65 saker i 2013.

I tråd med NHFs lover ble leder i NHFU Sørvest, Guri Anne Egge invitert til regionstyrets møter med tale og forslagsrett.

Regionkontorleder fungerer som regionstyrets sekretær med tale- og forslagsrett. Øvrige ansatte møtte etter behov. Regionstyret fordelte arbeidsoppgaver ut fra interesser og kompetanse innen styret, inkludert varamedlemmer. Regionstyret godkjente bl.a. regnskap, budsjett, la føringer for inntektsgivende aktiviteter, avsluttet lottoandelslaget og planla områdemøter i 2014. Første ledd i NHF Sørvest sin Handlingsplan for 2013-2015 er service til lokallagene som reflekteres i regionstyrets aktiviteter. Regionstyret har god kontakt med lokallagene og er innstilt på å engasjere seg i de saker og spørsmål som lokallagene reiser. Det er en viktig oppgave å styrke lokallagenes betydning for medlemmene og innflytelsen på den offentlige virksomheten i kommunene. Lottoandelslaget ble lagt ned i 2013 som følge av lav oppslutning og uforholdsmessig stor arbeidsbyrde i forhold til inntekter.

Landsmøtet 2013

Årsmøtet i regionen valgte følgende delegater til landsmøtet i 2013:

- 1) Rolf Østbø
- 2) Kjell Inge Bringedal
- 3) Guri Anne Egge

Varadelegater;
Jorunn Svanevik
Per Langeland
Harald Norheim

Delegater oppnevnt av regionstyret;

1. Aksel Låstad
2. Anne-Berit Kolås

Vara for regionstyrets delegater:

1. Tore Eugen Hansen
2. Christine Søiland

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget (AU) består av leder Anne-Berit Kolås og nestleder Kjell Inge Bringedal med regionkontorleder Arild Birkenes som sekretær. Utvalget avholdt 6 møter i 2013, inkludert et møte med Forbundsleder og Generalsekretær i oktober. Utvalget fordelte likemannsmidler, foretok oppnevninger i andre utvalg og representant til generalforsamlingen i attføringsbedriften Attende der NHF Sørvest har en liten aksjepost. AU sendte i samarbeid med NHF Trøndelag bl. a. inn lovendringsforslag på landsmøte hvert fjerde år i stedet for hvert andre år som nå.

Regionkontoret

Regionkontoret hadde 2.75 stillinger i året som gikk fordelt på 1 seniorkonsulent og 1 funksjonsassistent, begge i 50 prosent stilling, 1 seniorkonsulent i 75 prosent prosjektstilling og regionkontorleder i 100 prosent stilling. Prosjektstillingen var i hovedsak betalt med midler fra lagene.

Regionkontoret holder til i 5. etasje i Østre Nesttunveien 20, i kulturhuset på Nesttun i Bergen. Leiekontrakten løper ut i slutten av 2014 og må fornyes innen mai 2014 for fem nye år f.o.m. 1 desember 2014 dersom det skal fortsette. Lokallag som ønsker det og med nytte av det, har tilgang på leie av møterom på Regionkontoret. LKB Hordaland, LFS Hordaland, LFA Hordaland, LFN Hordaland, ALF Hordaland, NHF Bergen og SAFO vest leide kontor plass i 2013. LFN Hordaland og LKB Hordaland fornyer ikke kontrakten fra 1. desember 2014. NHFU Sørvest vurderte ved årsslutt å leie seg inn på kontoret på samme vilkår som de resterende leietakerne.

Regionkontoret yter kontortekniske tjenester for lokallagene i form av kopiering, fører regnskap og revisjon for enkelte lag og sender ut invitasjoner til medlemsmøter og turer og andre arrangementer, medlemslister og adresseetiketter. Overgang til nytt medlemsregister i 2013 har medført flere administrative arbeidsoppgaver til Regionkontoret i 2013. Overgangen innebærer bl.a. at Regionkontoret har direkte tilgang til medlemsregisteret og foretar inn-/utmeldinger og adresseendringer. Tjenestene til lagene ytes til selvkost eller som ordinær og gratis lokallagsstøtte.

Likemanns- og veiledningstjenesten

Likemannsutvalget har gjennomført 2 møter i 2013. Utvalget har bestått av 5 medlemmer hvorav 4 deltok på hvert møte. Medlemmer i utvalget i 2013 har vært: Vigdis Hope, Aud T. Fjellså, Mona Turøy, Harda Løvoll og Anne-Berit Kolås. Utvalget har ansvar for opplæring og støtte til regionens nettverk av likemanns- arbeidere. På møtene ble det tatt opp saker tilknyttet dette. Det ble arrangert et oppfølgingskurs for likemenn/veiledere med 19 deltakere. Kurset tok for seg blant annet presentasjon og samarbeid av Pasient og brukerombudet i Rogaland. Likemannsutvalget sendte i oktober ut informasjonsbrev til alle lokallag og likemenn i regionen. Det ble her informert om nytt likemannsutvalg for perioden 2013 - 2015, og om arbeidsfordeling mellom likemannsutvalgets medlemmer siden Vigdis Hope treddet ut av utvalget ved årets slutt.

Områdemøter

Det ble avholdt tre områdemøter i 2013, det første i NHF Klepp og Time sine lokaler på Bryne i februar og det andre i NHF Karmøy sine lokaler på Kopparen senter på Karmøy i mars med rekruttering, administrativ og interessepolitisk støtte, likemannsarbeid og samarbeid på sakskartet. Funkisdagen var tema for det tredje områdemøte på Lærings og Mestringssenteret i Stavanger 21. mai. På møtet i februar møtte Anne-Marie Auestad, (NHF Stavanger), Sissel Løchen, (NHF Klepp og Time), Kjell Inge Bringedal (Regionstyret, NHF Karmøy-LFPS-Rogaland), Per Åge Øglænd, (NHF Stavanger-LARS Rogaland), Lise Selgaard, (NHF Sandnes), Jorunn Svanevik, (LFA Rogaland), Bjarne Kapstad, (ALF Rogaland), Harda Løvoll, (NHF Klepp og Time), Christine Sjøiland, (NHF Hå) og Arild

Birkenes, (Regionkontoret). På møtet i mars på Karmøy møtte Åse og Elisabeth Kallevik (NHF Nord-Rogaland), Nils Magne Kloster, kontaktperson Kvinnherad, Leif Arild Fjellheim, (Lars Rogaland), Kjell Inge Bringedal, (regionstyret, NHF Karmøy, Rogaland Poliolag), Edna Blø, (NHF Karmøy) og Arild Birkenes, Regionkontoret.

Brukerkompetanse-gull eller tull?

Det Extramiddelfinansierte prosjektet, «Brukerkompetanse, gull eller tull?», ble fullført i året som gikk med «Verktøykasse for brukerrepresentanter i kommunale råd for funksjonshemmede» som punktum. Verktøykassen ble sendt ut til alle kommunale råd i landet via de andre regionkontorene i først halvdel av 2014.

Universell utforming

Universell utforming er et av organisasjonens hovedsatsningsområder og ble fulgt opp regionalt i form av kartlegginger, befaringer, uttalelser i enkeltsaker og veiledning per telefon i enkle saker. Regionkontoret koordinerte som en av de viktigste sakene kartleggingen av tilgjengeligheten i grunnskolen i Hordaland og en sentral kampanje for å få fylkespartienes årsmøter til å vedta tidsfrister for når grunnskolene skal være universelt utformet.

Høsten/vinteren 2012/2013 sendte Regionkontoret i samarbeid med forskningsbyrået IRIS invitasjon til alle kommunene i Hordaland med oppfordring om å delta i egenkartlegging av alle grunnskolene. Kartleggingen la vekt på tilgjengelighet for bevegelseshemmede, særlig atkomst fra busstopp og parkering, skolens uteområder, inngangspartier, atkomst til og brukbarhet av skolens forskjellige typer rom, nivåforskjeller/etasjeantall/heis, toalettforhold i skolens bygninger. Ved full skår på alle punkter skolen kunne skolene oppnå en indeks på 7,0.

Vi valgte å sette et skille på indeks 5,6. Ned til dette punkt er det forholdsvis små mangler som ligger til grunn for oppnådd indeks. Hvis indeksen ligger under det punktet, er det grunn til å hevde at skolen har betydelige mangler, til hinder for likeverdig bruk.

Vedlagt en oversikt med samlet vurdering hvor skolenes indekspoeng er angitt. Bare de skoler med komplett besvarelse er med i oversikten.

Skolens tilfredstillelse av krav for tilgjengelighet med rullestol – Samlet vurdering

Side 1 av 2

Skole	Skoleindeks	Skole	Skoleindeks	Skole	Skoleindeks
Børshøgda skole	6,3	Brakanes skule	5,4	Lynghaug Skole	4,3
Liljevånet skule	6,4	Ostereidet Barneskule	5,3	Kleppesto Barneskole	4,3
Mo skule	6,2	Lindås Ungdomsskule	5,3	Toftøy skule	4,3
Halsøy skule	6,2	Strandebarm skule	5,3	Hauso Skule	4,3
Gresdal skule	6,1	Aurdalsila Skole	5,3	Slipndelsskogen Skole	4,4
Ådnemarka skole	5,9	Ostereidet Ungdomsskule	5,3	Sirdal Barneskole	4,4
Lone Skole	5,9	Kleppe Skole	5,3	Gimle Skole	4,4
Bruvik Skule	5,8	Ence skule	5,0	Misje skule	4,3
Brettholmen Skule	5,7	Kringeløtn Skole	5,0	Evanger skule	4,3
Stranda skule	5,7	Stanghelle skule	4,9	Vallestrand oppvekstsenter	4,3
Fauskanger skole	5,6	Alvheim skule	4,9	Odda Barneskole	4,2
Ny Krohnborg skole	5,6	Bygarden ungdomsskule	4,9	Vaksdal skule	4,2
Bødalen skole	5,6	Ytrebygda Skole	4,8	Skole Skole	4,2
Breimyrn Skole	5,5	Tysn skule	4,8	Storebø skule	4,2
Melling Skule	5,5	Drtun Skole	4,8	Loddefjord Skole	4,2
Hjeltebyggen Skule	5,5	Fiell ungdomsskule	4,8	Fridalen Skole	4,1
Fotlandsvag Skule	5,5	Kulturskolen	4,8	Festo Skule	4,1
Ulveset Skule	5,5	Underheim Skule	4,7	Svartland Skule	4,1
Bandnes skule	5,5	Haukeland Skole	4,7	Blokkhaugen Skole	3,9
Sjøre Fusa oppvekstsenter	5,5	Lj Skole	4,7	Seljedalen Skole	3,9
Wardnes Skole	5,4	Ostery Ungdomsskule	4,6	Myking Skule	3,9
Husnes Ungdomsskule	5,4	Garnes Barneskole	4,6	Skvelo Skule	3,9
Haukås Skole	5,4	Kolbeinvik skule	4,6	Tertnes Skole	3,9

Skolens tilfredstillelse av krav for tilgjengelighet med rullestol – Samlet vurdering

Side 1 av 2

Skole	Skoleindeks	Skole	Skoleindeks
Damsgård Skole	3,8	Trolandshamar skule	2,2
Skogsvåg skule	3,8	Strandvik Oppvekstsenter	2,0
Varden Skole	3,8	Storetveit Skole	1,8
Oppheim Skule	3,7	Vikebygd skule	0,7
Gille Skule	3,7	Minde Skole	0,3
Hanøy Skole	3,7		
Øvrebygda skule	3,7		
Sælevik skule	3,6		
Skare Skule	3,6		
Lid Skule	3,4		
Rothaugen Skole	3,4		
Vallen Oppvekstsenter	3,2		
Riple Skole	2,9		
Ulsetskogen Skole	2,7		
Ålversund Skule	2,7		
Hop Skole	2,6		
Kuventrø skule	2,6		
Krohnengen Skole	2,5		
Hillestveit Skule	2,5		
Ålvsen Skole	2,4		
Rygg skule	2,4		
Ravnanger Ungdomsskole	2,2		
Trengereid oppvekstttun skole	2,2		

Kartleggings skjema og invitasjon ble sendt ut til 297 skoler i fylket, hvorav 97 skoler eller 38 prosent leverte en komplett besvarelse på kartleggingen. Ingen av skolene fikk full skår, men det var 13 skoler som hadde indeks på minst 5,6, som utgjør 13,4 prosent. Resten av skolene i fylket hadde lavere skår, og dermed betydelige mangler til hinder for likeverdig bruk.

Fylkesmannen i Hordaland hadde i likhet med fylkesmannen i Rogaland skrevet et støttebrev, som fulgte kartleggingsskjemaene.

Etter at resultatene kom inn til Regionkontoret fikk samtlige kommuner i fylket tilsendt brev fra Regionkontoret med tilbud om råd og veiledning ut fra gitte ressurser. Regionen har fulgt opp med tilbud om presentasjoner av resultatene i kommunale råd for funksjonshemmede.

Kartleggingen resulterte bl.a. i førstesideoppslag i Bergens Tidende takket være leder av Handikappede Barns Foreldreforening Hordaland (HBF). Før oppslaget hadde Regionkontoret sendt SMS til nærmere 100 delegater fra Rogaland og Hordaland til landsmøtene i Arbeiderpartiet og Senterpartiet med forslag til forskrift med tidsfrist for når grunnskolebyggene skal være universelt utformede. Regionkontoret ved Alf-Are Skog hadde ansvaret for utsendelsene i samarbeid med sentraladministrasjonen.

Bortsett fra NHF sine egne målsettinger og krav er det i hovedsak TEK 10 som regulerer tilgjengelighetsarbeidet i regionen. Til tross for relativt klare kravspesifikasjoner til universell utforming i forskriften, skorter det i mange tilfeller på saksbehandlers kompetanse.

Regionen og samarbeidende lokallag har avgitt uttalelser bl. a. til Hotell Ørnen i Bergen kommune, Quality Hotel Edvard Grieg på Sandsli i Bergen, Sartor senter på Straume i Hordaland om parkeringsforholdene for bevegelseshemmede og bruk av billett ved bompasering. Regionkontoret registrerer flere henvendelser enn tidligere om parkeringstillatelse for forflytningshemmede. I private borettslag synes det å være en trend at styrene innskjerper bevegelseshemmedes muligheter for å parkere i nærheten av huset eller leiligheten.

Regionen merker at TEK 10 i økende grad gjør seg gjeldende positivt, men samtidig at det ofte butter i den praktiske gjennomføringen. TEK 10 regulerer ikke allerede eksisterende bygg og utfordringene er fortsatt store.

TT ordningen

SAFO vest sin representant i det fylkeskommunale rådet for funksjonshemmede i Hordaland kunne notere seg for en viktig interessepolitisk seier da det i 2013 for første gang noensinne ble mulig å overføre ubrukt kvote fra 1. til 2. halvår for brukere av transportordninga for funksjonshemmede, den såkalte TT-ordningen. Men det vil fortsatt ikke være mulighet å overføre kvoter fra ett år til et annet, slik at den interessepolitiske kampen er ikke over med denne delseieren.

Paneldebatt for kandidater til Stortingsvalget

I samarbeid med FFO Hordaland arrangerte NHF Sørvest paneldebatt for kandidater til Stortingsvalget på Hotel Norge i Bergen sentrum 28. august. Mer enn 100 deltakere møtte opp for å høre innlegg og diskusjon om Brukerstyrt Personlig Assistanse, universell utforming og rehabilitering.

Overskriften for debatten var *”Velferd og Stortingets styringsmuligheter»* og tok for seg følgende tema og problemstillinger:

1. Rehabilitering – mangel på enhetlig rehabilitering politikk.
Innleder: Andreas Habberstad administrasjonssjef FFO sentralt.
2. Universell utforming – fokus kartlegging av skoler i Hordaland.
Innleder: spesialrådgiver Guri Henriksen, Norges Handikap forbund.
3. Brukerstyrt personlig assistanse.
Innleder: styreleder ULOBA, Jan Kåre Stura Uloba.

Møteleder var Ove Helset, kommunikasjonsansvarlig i FFO.

Fra partiene stilte følgende kandidater:

1. AP, Jette Christensen, 2 kandidat
2. FRP, Laila Reiertsen, 3. kandidat
3. SV, nestleder Silje Guleng 4. kandidat
4. Venstre, Åsta Årøen, 2 kandidat
5. Rødt Synnøve Johannessen, 2 kandidat
6. Høyre Peter Christian Frølich 3. kandidat.
7. KRF Astrid Aarhus Byrknes 2. kandidat
8. Senterpartiet, fylkesleder Jostein Ljones, 6 kandidat.

I debatten om rehabilitering kom det bl. a fram at Riksrevisjonen ikke har kunnet måle framgang på feltet, at det er for lite kunnskap om forholdet mellom behov og kapasitet og at det ikke fins sanksjonsmuligheter overfor kommuner som bryter med kravene i lovverket. I debatten om BPA kom det bl.a. fram at regjeringens forslag til BPA innebærer at brukere av tjenesten må søke om å ta den med over kommunegrenser.

Innleder fra NHF, Guri Henriksen, la i sitt innlegg vekt på at Universell Utforming er et verdispørsmål, Hun sa bl.a. at universell utforming i skolen er et signal fra samfunnet om hvem som skal ha plass og hvem som skal ekskluderes.

Deltakelse i råd og utvalg

NHF Sørvest/SAFO vest har nærmere 100 brukerrepresentanter i de to fylkene fordelt på Helseforetakene, NAV, Kommunale råd for funksjonshemmede, Rogaland og Hordaland fylkeskommuner, Hjelpemiddelsentralen i Hordaland og Statped vest. I tillegg har vi representasjon i styrene i Nordåstunet stiftelse, på Lundheim Folkehøgskole og Fondet til planlegging og gjennomføring av universell utforming.

NAV Hordaland	Ingeleiv Haugen, vara Alf-Are Skog
NAV, Områdeutvalg Hjelpemiddelsentralen Hordaland	Alf-Are Skog, vara Ingeleiv Haugen
NAV Rogaland	Harda Løvoll, Kjell Inge Bringedal
NAV Hjelpemiddelsentralen, Rogaland	Anne Marie Austad
Helse Vest:	Else Berit Ingvaldsen, Kjell Inge Bringedal
Helse Førde	Gry Sætre, Stein Erik Øvrebø
Helse Stavanger	Harda Emilie Løvoll, Olaug Haaland
Helse Fonna	Nils Magne Kloster, Ragnar Nesheim
Helse Bergen:	Anne-Berit Kolås, Hjørdis Dahle
Haralds plass Diakonale Sykehus	Tore Eugen Hansen, vara Marit Haukeland vara Aksel Låstad
Hordaland Fylke	Harald Norheim
Rogaland Fylke	Anne Marie Auestad, vara Rolf Østbø
AVINOR	Kristian Bore
Statped vest	Mette Aske, Evy Skogedal
Nordåstunet stiftelse	Eva Ravnan, Gyda Helen Hansen og Maria Dressel
Stiftelsen Lundheim folkehøgskole	Per Åge Øglænd og Rolf Østbø
Fondet til planlegging og gjennomføring av universell utforming	Jorunn Svanevik, Tove Linea Brandvik, Per Åge Øglænd. vara Egil Hope, Nils Magne Kloster, Tone Edvardsen.

Lokallagspakken/Nyhetsbrev

Lokallagspakken kom ut fem ganger i løpet av året, siste utgave i desember i nytt format og med nytt navn; «Nyhetsbrev NHF Sørvest». Nyhetsbrevet inneholdt hovedsakelig informasjon om årsmøter, frister, aktuelle interessepolitiske saker, likemannstjenesten, Sørvesten, kursplaner, tildeling av velferdsmidler og SAFO.

Sørvesten

Sørvesten er medlemsbladet til NHF Sørvest. Bladet kommer ut med fire nummer i løpet pr år. Bladets viktigste funksjon er å være et talerør til og for medlemmer som er organisert gjennom Norges Handikapforbund Sørvest. Spesielt viktig fremstår bladet for medlemmer som ikke har noen lokallagsmessig tilknytning. Sørvesten utgjør en sentral kilde til oppdatering på hva som skjer i regionen. Både den redaksjonelle og grafiske linjen er blitt spisset i løpet av de siste årene og bladet fremstår som profesjonelt og innholdsrikt, med plass til praktisk informasjon og refleksjoner om premissene for det interessepolitiske arbeidet. Bortsett fra redaksjonen er tillitsvalgte og regionkontoransatte viktigste bidragsytere til bladet. Redaksjonen bestod i 2013 av regionleder Anne-Berit Kolås som ansvarlig redaktør og Rolf Østbø og Alf-Are Skog som medlemmer.

Inntektsgivende aktivitet/økonomi

Regnskapet for 2013 viser et underskudd på 149.712,-, og bekrefter den vanskelige økonomiske situasjonen regionen var gjennom i fjor. Bingoinntektene som i 2011 var oppe i over en million raste til under 500.000 i 2013. PGA endrede og strengere regler for bingoene i landet er det flere av entreprenørene som sliter økonomisk, inkludert Spilleriet som en del av lagene i Hordaland har mottatt midler fra. En rekke av lagene fikk derfor fått beskjed om at de er ute som bingoformål seks lag i Hordaland og to i Rogaland. I tillegg har de to bingoene NHF Sørvest mottar midler fra gått betydelig dårligere i år og at vi har fått beskjed fra Lotteri og stiftelsestilsynet at vi bare kommer til å beholde inntekter fra ett formål f.o.m. 2014, og ikke to som tidligere. En gledelig nyhet er imidlertid at fem av lagene som mistet inntektene fra bingo i 2012 kom inn igjen på OK Bingo i Rogaland fra og med 1. januar 2014, bl.a. med litt drahjelp fra NHF Sørvest. Noen av disse lagene har vært uvurderlige økonomiske bidragsytere til regionen de siste årene.

For å gjøre noe med den utfordrende situasjonen vedtok derfor regionstyret å arbeide for å øke inntektene fra annonsesalget til Sørvesten. Regionstyret fornyet ikke avtalen med Media Direct som har solgt annonser for Sørvesten de siste årene og fram til og med siste utgave av bladet i 2013. Årsaken var at Media Direct etter regionstyrets vurdering har tatt en uforholdsmessig stor del av brutto annonseinntekter. En arbeidsgruppe bestående av Harald Norheim, Kjell Inge Bringedal og Vigdis Hope fikk i oppgave å utarbeide en plan for salg av annonser til bladet i egen regi som ble iverksatt fra og med første utgave i 2014.

I samarbeid med sentraladministrasjonen utgir NHF Sørvest egen kalender. Kalenderen markedsfører organisasjonen og gir gode inntekter for regionen. Regionkontoret har i alle år selv solgt flere annonser til kalenderen med svært godt resultat. PGA en omlegging av kalendersalget i sentraladministrasjonen må vi imidlertid regne med at vi ikke lenger vil ha tilgang til inntektene fra kalendersalget. Regionen får også inn en del inntekter fra medlemmene som ønsker å betale for kalenderen. NHF Sørvest bruker midlene til å støtte arbeidet i lokallagene, blant annet gjennom skoling av medlemmer og tillitsvalgte og påvirkningsarbeid. Den alvorlig økonomiske situasjonen

gjorde det nødvendig å søke om midler fra det tidligere Boligfondet. Søknaden ble innvilget og vi klarte på den måten å redusere underskuddet betraktelig. Regionen fikk PGA flere stillinger (2.25ⁱⁱⁱ) enn minimumsmodellen på 1.5 stillinger kun tilført 78.000,- kroner fra Sentralstyret i 2013. Etter at regionstyret reduserte antall stillingshjemler permanent ble det mulig å budsjettere med større overføringer fra Sentralstyret, som vil lette noe på presset i 2014.

Funkisdagen 2013

Funkisdagen 2013 ble avholdt på Festplassen i Bergen sentrum lørdag 22. juni med mange aktiviteter og godt frammøte. Idretten var sterkt og fint til stede, politikerkappløpet fungerte bra, partiene stilte med egne stand, matserveringen var bra og det luktet godt. Vi klarte å vise oss fram på en positiv måte. Konferansier Erik Hanøy presenterte oss på en utmerket måte.

Pressemelding ble sendt til media i fylket, inkludert lokalavisene, TV2 og NRK. I tillegg la vi den ut på egen hjemmeside og facebookside og fikk til lenker til arrangementet fra mange kommuner. Plakater ble hengt opp og vi fikk en gratis helsides annonse i avisen dagen før i tillegg til forhåndsomtale i Handikapnytt og Sørvesten. Funkisdagen ble nevnt i Bergen Puls (BA), Det skjer i Bergen(BT) og fikk eget innslag på NRK Hordaland, bl.a. med intervju med kandidater til Stortingsvalget som deltok rullestolkappløpet.

LFA Hordaland, LFS Hordaland, LKB Hordaland, HBF Hordaland og NHF Bergen bidro med til sammen kr. 75000,-. I tillegg fikk vi kr. 35000,- fra Bergen kommune, kr. 100000,- fra Frifondsmidlene, kr. 45000,- fra Storebrand, gratis helsides annonse i Bergensavisen og billig mat fra COOP.

Chris Medina var årets hovedattraksjon, mens Fenrik Lane, Cesca og Nations of the Soul fylte scenen og Festplassen med god og variert musikk resten av dagen. Scene, lyd og lys fungerte utmerket. Rullestolbasket, bordtennis, rullestolrugby, rullestolkappløp med politikere, utprøving av rullestoler passet utmerket med målsetting og målgruppe; bekrefte forskjeller på en formålsløs måte, særlig for unge. Både Forbundslederen og NHFU lederen var til stede som ble satt stor pris på av medlemmer og tillitsvalgte. De fleste politiske partiene var representert med kandidater til Stortingsvalget i 2013 på egne stand.

ⁱⁱⁱ En 50 prosent stilling som funksjonsassistent er finansiert av NAV og har dermed ingen budsjettmessige konsekvenser for regionen.

Velferdstiltak

NHF Sørvest mottok kr. 39676,- kr. som ble fordelt til lokallag med svekket økonomi.

SAFO vest

SAFO vest består av Foreningen Norges Døvblinde, Norsk Forbund for Utviklingshemmede Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane og Norges Handikapforbund Sørvest.

Sekretariatsfunksjonen er lagt til NHF Sørvest. Årskonferansen var lagt til helgen 14 og 15.

september på Quality Hotel Edvard Grieg AS i Bergen. Årskonferansen valgte følgende styre for 1 år:

- Randi Myren, Foreningen Norges Døvblinde
- Bernt Are Nilsen, Foreningen Norges Døvblinde som vara
- Geir Tore Søreide, Norsk Forbund for Utviklingshemmede Hordaland
- Bente Underthun, Norsk Forbund for Utviklingshemmede Sogn og Fjordane
- Grete Muller, Norsk forbund for Utviklingshemmede Rogaland som vara
- Anne-Berit Kolås, Norges Handikapforbund Sørvest
- Kjell Inge Bringedal, Norges Handikapforbund Sørvest, som vara
- Arne Rønneseth, Norges Handikapforbund Nordvest
- Anne-Berit Kolås, NHF Sørvest ble valgt som leder ved akklamasjon

Årskonferansen utarbeidet en uttalelse som ble sendt til helseforetakene og kommunene i Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane.

SAFO vest tok initiativ til møte med Husbanken i juni på bakgrunn av flere innmeldte saker der organisasjonen mener kommunene bryter sentrale føringer fra regjering og Storting. Representantene fra SAFO vest ønsket å drøfte hvordan Husbanken sine nye regler kunne påvirke kommunene til å skrinlegge planer om institusjonspregede boliger. For boliger beregnet på boligsøkende med utviklingshemming eller tilsvarende utsatte grupper la representantene fra SAFO vest særlig vekt på at Husbanken vest ikke bør støtte prosjekter som;

- har flere enn fem boenheter
- fører til uheldig samlokalisering av tilbud til personer med divergerende behov
- er institusjonspreget
- fratrar retten til selvstendighet og privatliv
- ikke kan dokumentere at kommunen har tatt brukermedvirkning på alvor.

SAFO vest sendte i etterkant av møtet ut et brev til alle kommunene i Hordaland, Rogaland og Sogn og Fjordane med henvisning til hva som ble sagt av de to partene. Regiondirektør Mabel Johansen og en saksbehandler møtte fra Husbanken, mens SAFO vest var representert av Tormod Urheim og Arild Birkenes.

Bergen 12. februar 2014

Anne Berit Kolås
Leder

Kjell Inge Bringedal
Nestleder

Tore Eugen Hansen
Styremedlem

Harald Nordheim
Styremedlem

Christine Søyland
Styremedlem

Arild Birkenes
Regionkontorleder